

ما قاطعانه می‌گوییم اطلس را فتح خواهیم کرد اما هر عقل سالمی می‌گوید باید به دنبال برنامه‌ریزی و پیش‌بینی‌های لازم باشیم. باید دستاوردهای مختلف را تدوین کرد و نباید هدف صرف حضور در آن جا باشد. برای تعیین زمان عبور از عرض اقیانوس اطلس نیازمند بررسی‌های فنی و سیاسی هستیم اما این هدف گذاری طولانی مدت نیست ضمن اینکه برای ما شرق و غرب اقیانوس اطلس فرق نمی‌کند

دستورالعمل امنیت دریایی هستیم که می‌تواند به تشکیل گروه رزمی آیونس بینجامد. هر چند این موضوع نیاز به همگرایی‌های خاص سیاسی دارد که زمان بر است.»

کشورهای اروپایی آری؛ ناتو خیر

از او که به حوزه دیپلماسی دریایی نیروی دریایی ارتش تسلط خوبی دارد، در مورد انتخاب ایتالیا به عنوان یک کشور دوست در دیپلماسی دریایی می‌پرسیم که چرا ایتالیا که عضو ناتوست را در بندر عباس پذیرفتید و به اجلاس آن‌ها در رم دعوت شدید؟

وی پاسخ جالبی دارد و می‌گوید: «ایتالیا یک قرابت نسبی با حوزه تمدنی ما دارد و در حوزه ناتو و غربی‌ها هم از خصوصیات بهتری برخوردار است. از سوی دیگر آن‌ها هم مطالبه دارند که با ما به عنوان یک کشور متمدن تعامل کنند، البته ما دنبال ایجاد شکاف در بدنه ناتو برای ورود و اثر گذاری بودیم. ناتو، باشگاهی است که با هدف گذاری خاص ایجاد شده و در ادامه جنگ سرد هم باقی مانده. بر این اساس، آن هدف گذاری برای ما مشروعیت نداشته و تمایل به تعامل با ناتو نداریم اما با هر کدام از اجزای آن می‌توانیم تعامل کنیم که با انگلیس و اسپانیا و فرانسه هم کار کردیم.»

وزارت خارجه و نیروی دریایی مکمل همدیگر در دیپلماسی

یکی از ابهامات در حوزه دیپلماسی دریایی، پرهیز از موازی کاری و تناقض میان وزارت خارجه و نیروی دریایی است، احتمالی که با درایت و تدبیر قبل از ایجاد مشکل، حل شده. در واقع سیاست‌های کلی نظام از سوی مقام معظم رهبری تعیین و به وزارت خارجه ابلاغ می‌شود و نظامی‌ها دیپلماسی خود را برگرفته از وزارت خارجه می‌دانند. گویا هیئت‌های عالی‌رتبه نیروهای نظامی که می‌خواهند به خارج از کشور بروند، حتما باید با تصویب مقام معظم رهبری باشد و باید گردش کاری که خدمت ایشان می‌رود، نیز نظر وزارت خارجه را داشته باشد تا نشان دهد کار هماهنگ جلو می‌رود و موازی کاری و مزاحمت مطرح نباشد.

دیپلماسی دریایی، موتور پیشران برای نظام و نیروی دریایی

به نظر می‌رسد مهمترین ثمره دیپلماسی دریایی در حوزه دفاعی، فرصت‌سازی برای کشور در یک حوزه گسترده است که می‌تواند از سویی به عنوان یک موتور پیشران برای ارتقای سطح آموزش و تجهیزات به شمار رود. اهتزاز پرچم و اعمال حاکمیت ایران در آب‌های بین‌المللی و سواحل کشورهای دوست که معانی و پیام‌های خاص خود را دارد، به همراه نمایش فرهنگ و تمدن ایرانی اسلامی که با فناوری‌های روز به درجه‌ای از قدرت در دریانوردی رسیده که مأموریت‌های بلند و سخت را پیش می‌برد، از جمله این فرصت‌هاست. تقویت روابط دوجانبه و جلوگیری از انزوایی که آرزوی دشمنان این مرز و بوم است، نیز می‌تواند در تبیین اهداف و فواید دیپلماسی دفاعی دریایی به کار رود.

ریاست آن را نیز بر عهده گرفته، پرسیدیم. وی در پاسخ به این پرسش، با بیان این که ۳ موضوع مهم «برگزاری رزمایش‌های مشترک»، «تشکیل گروه رزمی» و «تدوین دستورالعمل امنیت دریایی آیونس» را پیگیری می‌کنیم، اظهار داشت: «در حال گرفتن مجوز هستیم تا در سال آینده رزمایش مشترکی هم با کشورهای عضو آیونس و کشورهای ناظر از جمله ایتالیا، فرانسه، انگلیس، اسپانیا، روسیه، چین و... در دریای عمان و با عنوان مبارزه با دزدی دریایی داشته باشیم. ما تاکید داریم این اتفاق در خلیج فارس نباشد چون می‌گوییم ما خودمان امنیت خلیج فارس را تامین می‌کنیم اما دریای عمان شاخص اقیانوس هند است.»

وی افزود: «قرار است تا زمانی که ریاست آیونس را بر عهده داریم، این رزمایش انجام شود. در حال حاضر این موضوع در سلسله مراتب تصویب شده و با تایید نهایی فرمانده محترم کل قوا اجرایی می‌شود، سپس دعوت‌نامه ارسال می‌کنیم تا جلسه کار گروه امنیتی امسال در بندر عباس برگزار و سال بعد جلسه توجیهی رزمایش و سپس خود رزمایش خواهد بود.»

وی در مورد امیدواری‌اش به آیونس و نتایج اقداماتش نیز می‌گوید: «موضوع اول این که عضویت در آیونس داوطلبانه است و ما می‌خواهیم بگوییم از دنیا جدا نیستیم و در انزوا قرار نداریم، برای همین در اجلاس‌ها و کار گروه‌ها به صورت فعال شرکت می‌کنیم و نظر می‌دهیم و دیگران هم به ما اعتنا دارند. حتی آن‌ها بیشتر از ما پیگیری می‌کنند که رزمایش مشترک چه زمانی انجام شود؟ ما سعی داریم یک نقش فعال در آیونس داشته باشیم تا دوره درخشانی از نظر فعالیت در دوره ریاست ایران باشد. ما باید یک رئیس فعال باشیم و موضوع دوم این که هم در ریاست ما بر آیونس و هم کار گروه امنیت دریایی، اثبات کنیم که با نظر دیگران در مورد امنیت کار می‌کنیم و در حال تدوین

توضیح می‌دهد: «حضور در اقیانوس اطلس یک فرصت برای هر کشوری از جمله ماست تا دست قدرت خود را بلندتر از قبل داشته باشیم، آن هم در شرایطی که دشمن علیه ملت ایران کار می‌کند و می‌خواهد افول قدرت ما را نشان دهد، پس یک نگاه برجسته و خاص، نگاه امنیتی و سیاسی است و این که به ابر قدرت‌های بزرگ دنیا خواهیم گفت که بدون اتکا به دیگران آمدم و به خاک شما نزدیک شدیم. یک ویژگی دیگر، دادن احساس آرامش و حس غرور به ایرانیان در همه نقاط دنیاست. بنده به طور مکرر در دریانوردی‌هایم دیده‌ام که چگونه افراد روی کشتی‌های تجاری یا نفتکش ایرانی از حضور ما خوشحال شده و آرامش می‌یابند. ما در بخش دریایی باید موجب اقتدار و افتخار مردم ایران باشیم و بخشی از کار ما ایجاد این حس در بین ملت کشورمان است. در کنارش این حضور می‌تواند برای ما بازدارندگی امنیتی ایجاد کند، به این معنا که می‌توانیم جبهه رزم خود را هزاران کیلومتر دورتر از خاک سرزمین‌مان بگسترانیم.»

آیونس بستر مناسب برای دیپلماسی دریایی

بدون شک یکی از مهمترین عناصر در دیپلماسی، نهادهای بین‌المللی هستند و ایران نیز تا قبل از انقلاب در حوزه نظامی، عضویت در برخی نهادهای نظامی را داشت که البته همه آن‌ها به نوعی وابستگی به آمریکا داشتند و در راستای نقش ژاندارمی و ضد کمونیستی ایران در منطقه ایجاد شده بودند. پس از انقلاب اسلامی و به صورت طبیعی، کشورمان از این گونه پیمان‌ها خارج شد و عملاً تا سال‌ها عضو هیچ نهاد بین‌المللی نظامی نبود تا این که با تاسیس آیونس که یک نهاد بین‌المللی نظامی شامل کشورهای حاشیه اقیانوس هند است، به این نهاد پیوست. از ناخدا نعمتی که دستی هم بر آتش آیونس دارد، در مورد جزئیات این نهاد که اخیراً کشورمان برای ۲ سال

